

med dennes medvirken. Hvor dette ikke er muligt, må foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge.

I Socialministeriets vejledning om særlig støtte til børn og unge fremgår, at uanset problemerne for barnet eller den unge og deres familie, er barnet eller den unge en del af familien, og det er væsentligt at bevare familieenheden, hvis mulighederne er til stede. På den anden side signalerer § 32 også, at denne forståelse med familien rækker til en vis grænse, dvs. at hvis barnets eller den unges forhold tilsiger et nødvendigt indgreb mod forældrenes vilje, så må dette finde sted.

Når der i lov og vejledning tales om »familien« så skal dette forstås som personer ud over forældremyndighedsindehaverne, dvs. søsken-de, bedsteforældre, onkler, tanter, m.fl.

Bedsteforældre er således blandt andre omfattet af den generelle formålsbestemmelse, således som den er formuleret i servicelovens § 32, stk. 4.

Når et barn skal anbringes, skal man som udgangspunkt altid have denne formålsbestemmelse for øje ved valg af det konkrete anbringelsessted.

Det er kommunen, der træffer afgørelse om valg af anbringelsessted for et barn, der skal anbringes uden for hjemmet, i overensstemmelse med den plan for barnets ophold, som skal udarbejdes forud for anbringelsesbeslutningen, jf. servicelovens § 55. Hvilket anbringelsessted, der vil være det bedste for et barn i en aktuel situation, må nødvendigvis være afhængigt af formålet med anbringelsen og må derfor bedømmes konkret.

Det er anført i Socialministeriets vejledning om servicelovens regler om særlig støtte til børn og unge, at afhængigt af formålet med anbringelsen bør muligheden for at vælge eventuel familie fx bedsteforældre som anbringelsessted indgå i overvejelserne.

En anbringelse af et barn fx i en plejefamilie forudsætter at plejefamilien er godkendt af den stedlige kommune som generelt egnet. Dette gælder også for anbringelse af et barn hos bedsteforældrene.

En lovfæstet ret til samvær med børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, tilkommer alene forældrene, jf. servicelovens § 57.

En egentlig lovfæstet samværsret for bedsteforældre eller andre vil være uhensigtsmæssig.

En sådan lovfæstet samværsret ville give bedsteforældre til et anbragt barn en særlig retlig status i forhold til forældremyndighedsindehaveren. Bedsteforældre ville dermed få tillagt en rettighed, som de ikke har, så længe barnet opholder sig i hjemmet.

Spørgsmål om en eventuel samværsret for bedsteforældre bør i givet fald reguleres i loven om forældremyndighed og samvær og dermed være ens for alle bedsteforældre, uanset om barnet er hos forældrene eller anbragt uden for hjemmet. Dette synspunkt gav Socialministeriet udtryk for i en kommentar til Folketingets Socialudvalg under behandlingen af det lovforslag, som førte til de fra 1. januar 1993 gældende regler i bistandsloven om særlig støtte til børn og unge.

Både i bemærkningerne til ovennævnte lovforslag og i bemærkningerne til servicelovens § 57 er det fremhævet, at det er vigtigt, at forbindelsen mellem et anbragt barn og bedsteforældre eller andre holdes ved lige. Bedsteforældre kan have haft tætte relationer til barnet eller den unge, som det kan være af betydning at opretholde under anbringelsen.

Kommunens adgang til at træffe afgørelse om barnets og den unges forhold under anbringelsen omfatter også spørgsmål om samvær og kontakt med andre end forældrene. Kommunen kan således mod forældremyndighedsindehaverens ønske træffe afgørelse om, at et samvær/kontakt med bedsteforældrene skal oprettholdes, ligesom kommunen kan træffe afgørelse om at begrænse eller afbryde et samvær/kontakt med bedsteforældrene, som forældremyndighedsindehaveren ønsker opretholdt.

Kommunens afgørelser om samvær og kontakt med andre end forældrene kan - i lighed med andre afgørelser under anbringelsen - af forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, indbringes for det sociale nævn.

Det kan oplyses, at der pr. 31. december 1997 i følge Danmarks Statistik, Social sikring og retsvæsen 1998:21, var anbragt 10.364 børn med samtykke og 1.130 uden samtykke.

Socialministeriet finder på baggrund af ovenstående ikke grundlag for, at der i serviceloven fastsættes regler, der giver bedsteforældre eller andre særlige rettigheder i forhold til de anbragte børn og unge.«